

SOLIDARNOŚĆ PW

PISMO OZ NSZZ „SOLIDARNOŚĆ” W POLITECHNICE WARSZAWSKIEJ

Nr 18/2012/20 – e

Wydanie specjalne

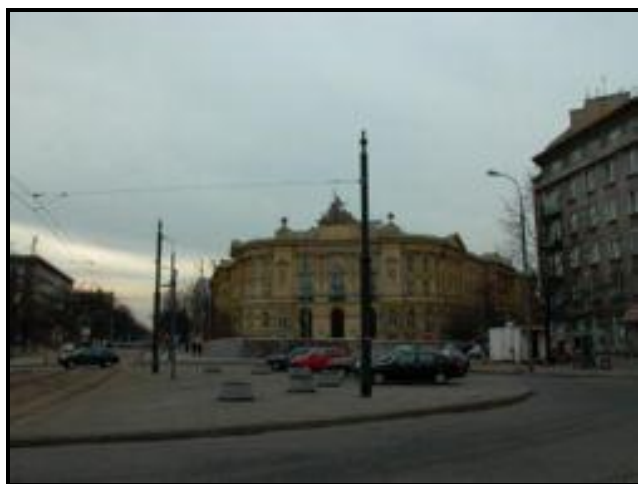
Jest taki Plac... i jego okolice

Plac gwiazdzisty to plac miejski, uformowany w kształcie gwiazdy. Koncepcja szczególnie popularna w końcu XIX wieku. Protoplastą dla tego typu rozwiązań był Plac Gwiazdy w Paryżu. A w Warszawie to: Plac na Rozdrożu, Plac Zbawiciela i Plac Politechniki.

Warszawa jest wielka, Warszawa jest piękna. Nasza Politechnika na Placu jest wielka i też piękna...

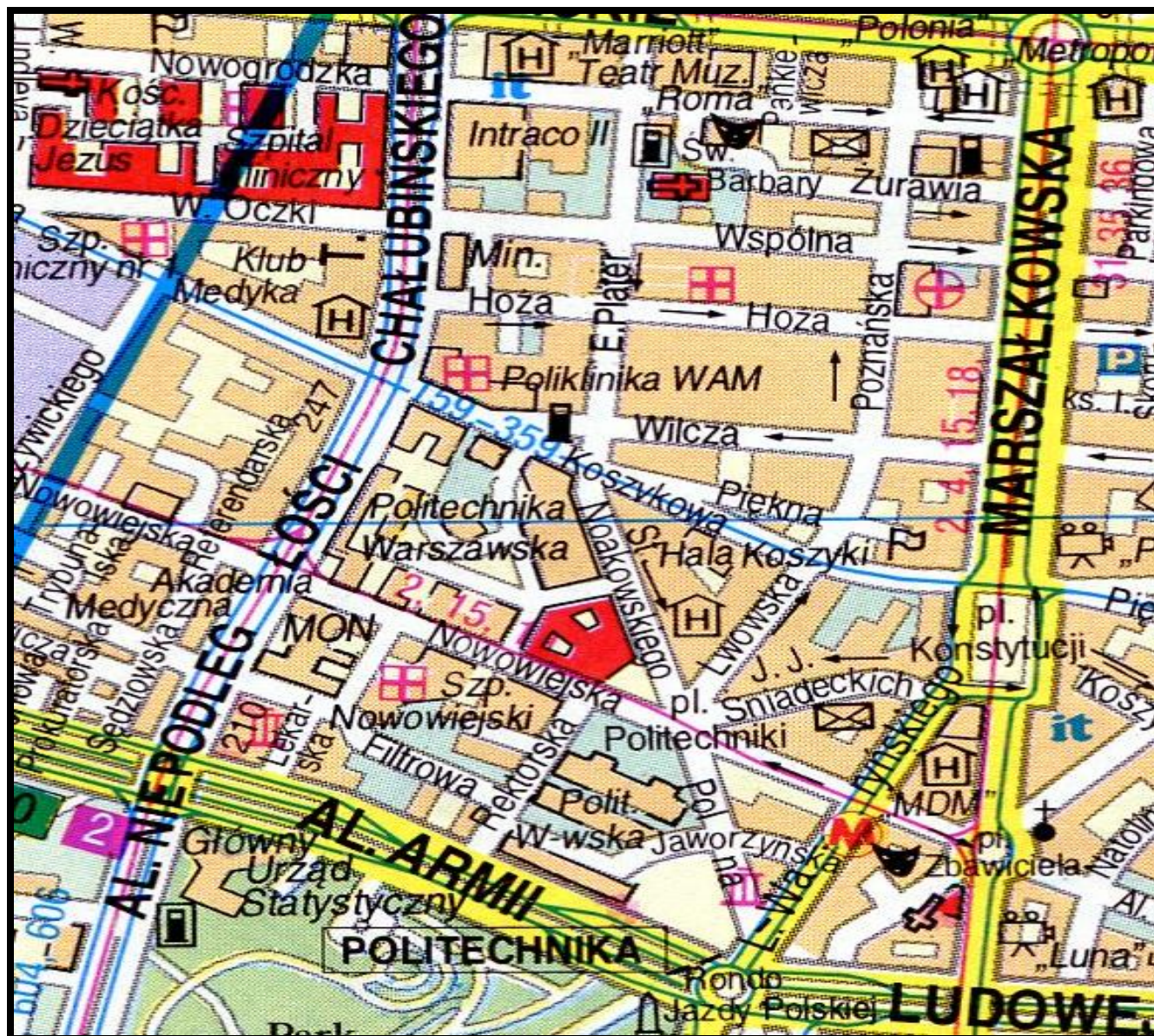

...nawet widziana przez „podglądarkę w murze”...

Plac Politechniki z widokiem na Gmach Główny PW

A na Placu Politechniki... zbiegają się promieniście ulice:

Noakowskiego, Lwowska, Śniadeckich, Nowowiejska, i Polna...

Ze względu wąskość tych ulic, tylko Polna i Nowowiejska (po zachodniej części placu) mają charakter dwukierunkowy. Noakowskiego, Nowowiejska (ze strony wschodniej) oraz Śniadeckich wyłącznie doprowadzają ruch do Placu, zaś Lwowska wyłącznie go wyprowadza.

Plac Politechniki zachował w dużej mierze kształt XVIII-wiecznego placu gwiaździstego. W większości jego otoczenia, przede wszystkim po północnej stronie przecinającej go ulicy Nowowiejskiej znajduje się ścisła zabudowa wielkomiejska, z nieco cofniętą sylwetką Gmachu Głównego Politechniki Warszawskiej. Po południowej stronie tej ulicy znajduje się skwer i cofnięte budynki Politechniki.

Główną ulicą i osią placu jest ulica Nowowiejska, wzdłuż której biegnie linia tramwajowa. Przystanek tramwajowy nosi nazwę Plac Politechniki. Ukształtowanie Placu zaplanowano pod koniec lat 60. XVIII wieku. Ze względu na przebiegające krawędzią placu wały miejskie (wzdłuż dzisiejszej ulicy Polnej) plac posiadał gwiaździsty charakter tylko w swojej północnej części, co widoczne jest do dziś. W drugiej połowie XIX i na początku XX wieku otoczyła go zabudowa wielkomiejska, którą zwieńczył Gmach Główny PW. Historia Politechniki Warszawskiej sięga pierwszej połowy XIX w. Poprzednikami Politechniki była *Szkoła Przygotowawcza* działająca w latach 1826–1831 i *Instytut Politechniczny im. Cara Mikołaja II* działający w latach 1898 – 1914.

12. października 1897 roku *Sekcja Techniczna Warszawskiego Oddziału Towarzystwa Popierania Rosyjskiego Przemysłu i Handlu* podjęła uchwałę, na mocy której rozpoczęto starania o utworzenie w zaborze rosyjskim wyższej uczelni technicznej. 21. października powołano komisję, której zadaniem było przygotowanie memoriału dla władz rosyjskich w sprawie utworzenia takiej uczelni. Komisji przewodniczył Kazimierz Obrębowski, a należeli do niej: Pius Altdorfer, Jan Bloch, Samuel Dickstein, Edmund Diehl.

Adresatem memoriału był książę generał-gubernator Aleksander Konstantynowicz Imeretyński. Na podstawie memoriału opracował własny, który przesłał carowi Mikołajowi II. Do argumentów dołączył możliwość indoktrynacji i rusyfikacji młodzieży. Car odwiedził Warszawę jeszcze w tym samym roku, co mieszkańcy wykorzystali przekazując mu swoją prośbę o utworzenie uczelni technicznej i milion rubli zebranych na ten cel. Car zgodził się pod warunkiem zebrania jeszcze 2,5 miliona rubli, co bardzo szybko zostało osiągnięte. Powołano Komitet Budowy szkoły politechnicznej, którego celem było pozyskiwanie terenu i budowa nowych gmachów dla uczelni. Wśród działaczy podkomitetu byli między innymi baron Leopold Kronenberg, Maurycy Poznański, Stanisław Rotwand i Edward Natanson. Podkomitet zebrał kwotę 3462446. rubli. 12. lutego 1898 r. car zgodził się na utworzenie politechniki i 8. czerwca 1898 r. powstał *Warszawski Instytut Politechniczny imienia Mikołaja II* z wykładowym językiem rosyjskim.

Przemysłowiec i członek komisji kierowanej przez Kazimierza Obrębowicza, Jan Bloch przekazał na rzecz nowo powołanego Instytutu budynek po upadłej fabryce przeróbki tytoniu „Union” stojący przy ulicy Marszałkowskiej 81, który za kwotę 100000. rubli przystosowano do prowadzenia zajęć dydaktycznych. Instytut Politechniczny kształcił studentów w tym miejscu w latach 1898 – 1901.

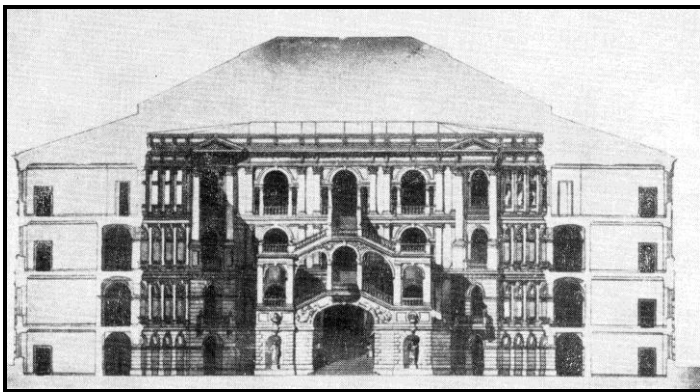

Budynek po fabryce przeróbki tytoniu – „Union”

Dysponując wyremontowanym budynkiem przy ul. Marszałkowskiej nowo powołany Instytut mógł zacząć funkcjonować i kształcić studentów, jednocześnie Komitet Budowy szkoły politechnicznej dalej prowadził działania mające na celu wybudowanie nowego budynku dla Instytutu. Za najlepszą lokalizację uznano duży plac u zbiegu ulicy Polnej i Nowowiejskiej.

Zarząd Miasta Warszawy podarował Instytutowi te tereny o powierzchni 70000 m² i wartości miliona rubli, które wcześniej planowano na „zieleniec”. W miejscu tym wcześniej zostały zorganizowane dwie największe w ówczesnej Europie *Wystawy Higieniczne* (w 1887 r. oraz 1896 r.) Plac po ostatniej z Wystaw w 1896 r. pozostał podniesiony o łokieć. Drewniana hala gimnastyczna z czasów Wystaw została zaadaptowana na pomieszczenia mieszkalne dla służb politechnicznych. Podarowane tereny to dokładnie ten fragment Warszawy, w którym do dziś znajduje się główny kompleks budynków Politechniki.

Ze względu na pośpiech w realizacji inwestycji zrezygnowano z rozpisania konkursu na architekta. Rosjanie wchodzący w skład komisji zaproponowali, aby wykorzystać już istniejący projekt budynku, który zdobył drugie miejsce w konkursie na Politechnikę Kijowską. Polacy nie chcieli zgodzić się na takie rozwiązanie. Ostatecznie architektami budynków Instytutu Politechnicznego zostali Stefan Szyller (znany ze współprojektowania Biblioteki Uniwersyteckiej i projektu budynku Towarzystwa Zachęty Sztuk Pięknych) i Bronisław Rogóyski (znany z projektu domu Warszawskiego Towarzystwa Wioślarskiego przy ulicy Foksal 19), którzy zgodzili się bardzo szybko przygotować projekt – w ciągu 72 dni. W celu zapoznania się z tematem udali się w trzytygodniową podróż po Europie. Odwiedzili Wiedeń, Graz, Mediolan, Zurych, Strassburg, Darmstadt, Paryż, Londyn, Berlin i Lipsk, notatki i szkice robiąc w wagonach. Gdy wrócili, zasadnicza koncepcja była już gotowa.

Koncepcja Gmachu Głównego PW

Zaprojektowano 6 budynków Instytutu Politechnicznego: Gmach Główny, Gmach Chemii, Gmach Mechaniki, Gmach Fizyki oraz dwa budynki mieszkalne dla administracji i profesorów. Budynki uczelni zostały zaprojektowane dla 1000 słuchaczy studiujących na czterech wydziałach. Projekt zatwierdzono w Petersburgu i w maju 1899 roku przystąpiono do jego realizacji. 8 września 1899 r. wmurowano kamień węgielny pod Gmach Główny.

„Rocznicowy” fragment elewacji Gmachu

Część obiektów szkolnych uruchomiono już jesienią 1902 roku. Oddane do użytku studentom i wykładowcom budynki wyposażono w najnowocześniejsze instalacje i urządzenia. Wykonano system centralnego ogrzewania i wentylacji.

Gmach Główny PW na początku XX w.

W okresie międzywojennym nastąpił znaczny rozwój całego kraju, Warszawy oraz Politechniki Warszawskiej. W latach 20. wzniesiono budynek *Nowej Kreślarni* i rozbudowano budynek mieszkalny przy ulicy Nowowiejskiej projektu architekta Tadeusza Zielińskiego. Pozyskano również nowe tereny dla Politechniki przez dołączenie usytuowanej u zbiegu ulicy Nowowiejskiej i ulicy Topolowej (dziś Alei Niepodległości) działki o powierzchni 26600 m², gdzie wcześniej była część szkółki owocowej. Na nowo pozyskanym terenie zbudowano budynek Instytutu Aerodynamicznego, a wkrótce potem gmachy Elektrotechniki i Technologii Chemicznej.

Narożnik Gmachu przy zbiegu Placu i ulicy Nowowiejskiej był miejscem, w którym rozpoczęło się formalne zakończenie Powstania Warszawskiego. W tym miejscu 4. września 1944 roku nastąpiło spotkanie dowódcy Powstania gen. „Bora” z oficerami Wehrmachtu.

4. września 1944 roku: gen. „Bór”, tłumacz kpt. Alfred Karczyński, płk. dypl. Kazimierz Iranek Osmecki i Maciej Kwiatkowski.

Mjr Kurt Fischer i dowódca AK gen. „Bór”

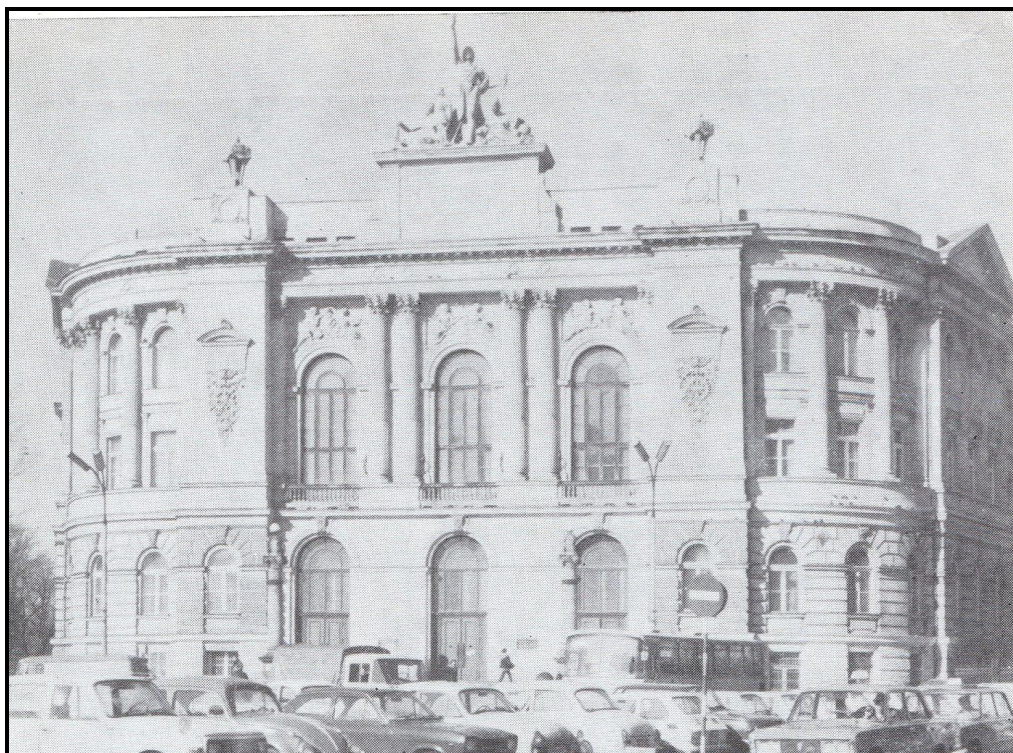
Powstańcy idący do niewoli ulicą Nowowiejską wzdłuż GG PW

W czasie działań wojennych zabudowa Placu uległa zniszczeniu.

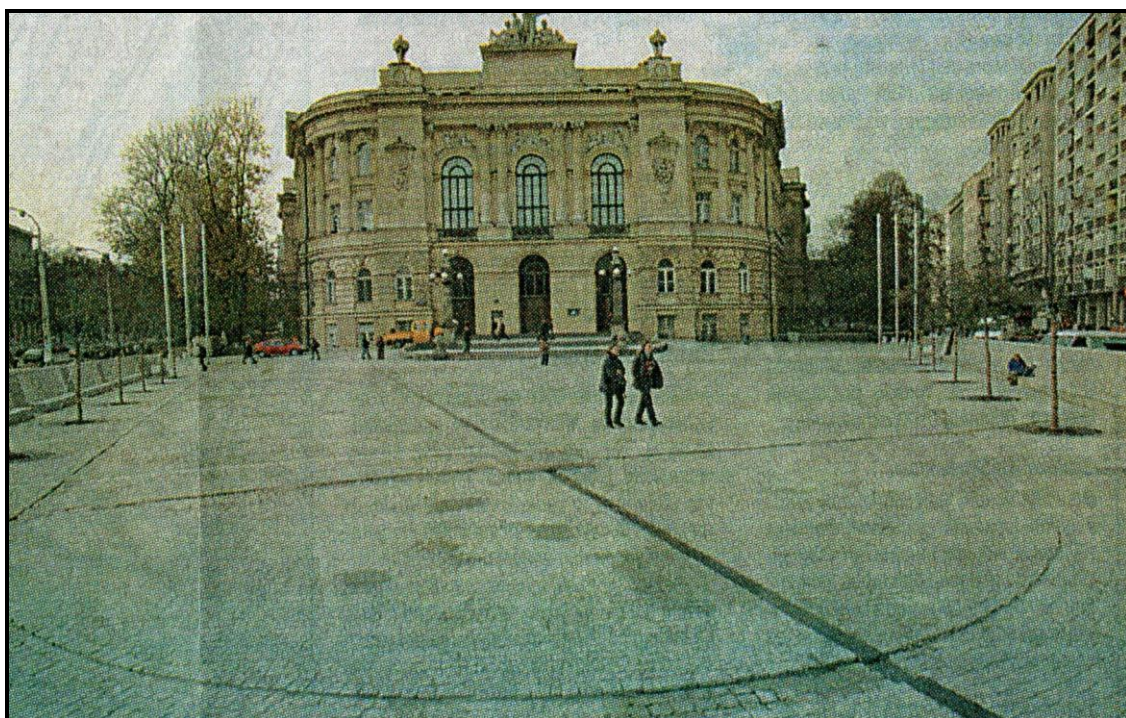
Gmach Główny PW w 1945 roku

Straty Politechniki były ogromne, zniszczono 50% budynków oraz 90% wyposażenie wnętrz. Pierwsze lata powojenne to przede wszystkim odbudowa i rozbudowa Uczelni. Budowa nowych budynków niezwiązanych z założeniem placu naruszyła jego założenie i układ. Plac nosił nazwę Placu Jedności Robotniczej, co wiązało się z faktem, że w gmachu Politechniki miał miejsce kongres zjednoczeniowy PPR i PPS.

Rok 1976

Pomału zaczął powracać czar danych lat. Politechnika Warszawska ma 175 lat. Najstarsze budynki i Plac poddano renowacji. Deptak przed wejściem do Uczelni ma służyć jako miejsce spotkań i rozmów studentów i mieszkańców miasta.

Teren przed najwspanialszym gmachem publicznym przełomu XIX i XX wieku został wydarty samochodom i oddany pieszym. Plac został otoczony murem

Mur zawsze budzi agresję, szczególnie gdy wyrasta nagle w przestrzeni publicznej – na placu. Ale zagrożeniem jest samochód. Dlatego należy na razie otoczyć murem miejsce dla ludzi, którzy czasami przechadzają się pieszo...

Plac Politechniki... łączy się promieniście z ulicą Noakowskiego, która biegnie od ulicy Koszykowej. Jej dalszy ciąg w kierunku północnym stanowi ulica Emilii Plater, zaś południowym – Polna.

Ulica Noakowskiego widziana z Placu Politechniki

Jest w całym swoim ciągu jednokierunkowa – ruch kołowy jest możliwy wyłącznie w stronę Placu Politechniki. Historycznie jest częścią ciągu ulicy Polnej, ciągnącej się od XVIII wieku wzdłuż wałów miejskich. Przez wiele lat wyznaczała ona granicę miasta. Nazwa została nadana w roku 1930. Patronem ulicy jest Stanisław Noakowski, architekt, malarz, rysownik, historyk sztuki, związany z Wydziałem Architektury Politechniki Warszawskiej, którego był dziekanem w latach 1920-1923.

Na przełomie wieków XIX i XX po jej zachodniej stronie powstał kampus Politechniki Warszawskiej z wieloma cennymi i interesującymi budynkami. Z kolei strona wschodnia zapełniła się w początku wieku nowoczesnymi kamienicami, które w dużej mierze przetrwały okres wojny, mimo czynionych wysiłków ich zniszczenia w okresie po Powstaniu Warszawskim, dzięki czemu do dzisiaj można oglądać liczne autentyczne przykłady architektury użytkowej oraz mieszkalnej, w szczególności kamienice z kilkoma podwórkami-studniami.

W kamienicach przy ulicy Noakowskiego mieści się szereg instytucji: róg Placu Politechniki – Gmach Główny Politechniki Warszawskiej, Noakowskiego 2 – kamienica Gawrońskich – do dziś nie przetrwała,

Noakowskiego 3 – Gmach Wydziału Chemicznego PW

Noakowskiego 4 – kamienica Rubinlichta

Noakowskiego 6 – kamienica gimnazjum im. Staszica, Centrum Kształcenia Ustawicznego nr 1,
 Noakowskiego 8 – dom mieszkalny powojenny, nowa zabudowa wciśnięta między stare kamienice,
 Noakowskiego 10 – zabytkowa kamienica, mieści się tu m.in. Fundacja Centrum Edukacji Obywatelskiej,
 Noakowskiego 12 – zabytkowa kamienica, na niej umieszczona jest tablica upamiętniająca Szare Szeregi,
 Noakowskiego 16 – kamienica Oppenheimów i Regirerów, mieszkał w niej i został tu aresztowany przez
 niemieckich okupantów Janusz Kusociński,
 Noakowskiego 18 –
 Noakowskiego 24 – kamienica Franciszka Braumana – do dziś nie przetrwała,
 róg Koszykowej – Skwer 3. Batalionu Pancernego AK Golski,
 róg Koszykowej – Gmach Kreślarni Politechniki Warszawskiej.

P.s. – przed jednym ze sklepów, corocznie, w „tłusty czwartek” ustawia się długa kolejka po „specjalny wypiek”.

Plac Politechniki... łączy się promieniście z ulicą Lwowską, która biegnie od Placu Politechniki w kierunku północnym do ulicy Pięknej. Po drodze krzyżuje się z ulicą Koszykową. Ulica jest jednokierunkowa, ruch samochodów jest możliwy wyłącznie z kierunku placu Politechniki. Aktualna nazwa została nadana w roku 1922, jako element polityki zmierzającej do scalania ziem byłych zaborów. Poprzednio Lwowska była częścią ulicy Wielkiej ciągnącej się aż od okolic Bagna i Chmielnej. Dla odróżnienia południowa część (od Alei Jerozolimskich) Wielkiej otrzymała nazwę Nowo-Wielkiej, a na przełomie XIX i XX wieku, po rozparcelowaniu folwarku Koszyki, dzisiejszą Lwowską nazywano Nowo-Nowo-Wielką.

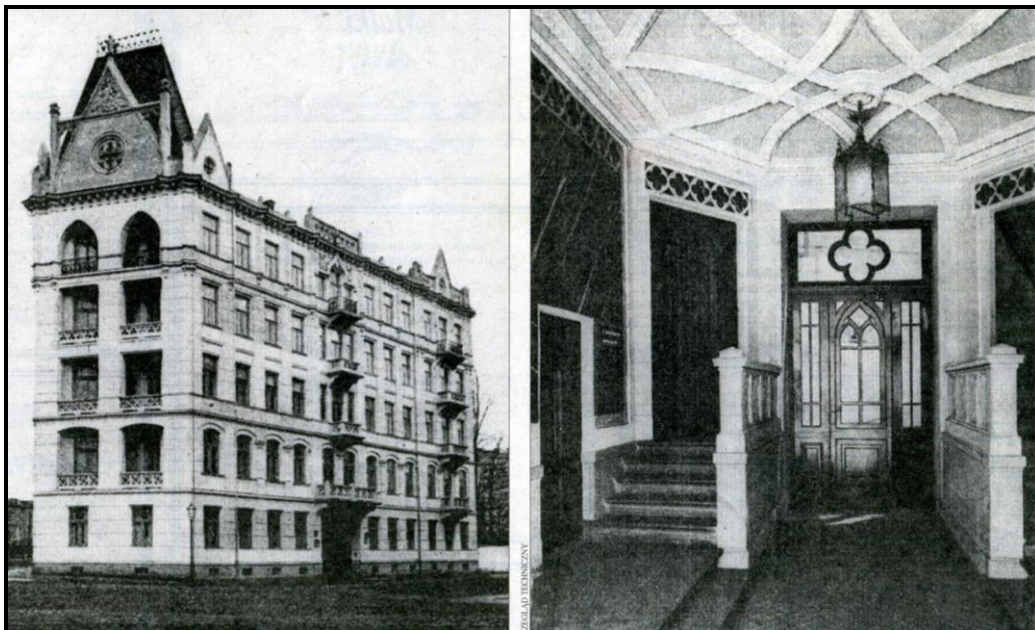
Korzenie ulicy Lwowskiej sięgają XVIII wieku, kiedy to na tych terenach znajdował się Folwark Koszyki. Jako własność króla Stanisława Augusta Poniatowskiego został on zmodernizowany, a później włączony do wielkiego założenia urbanistycznego tzw. Ujazdowskiego i Osi Stanisławowskiej. Główna oś ogrodów folwarku wykorzystana została jako jedna z ulic odchodzących od gwiazdzystego placu Politechniki – była to obecna ulica Lwowska. Jej rozwój wiąże się z rozbudową wodociągów miejskich i otwarciem Warszawskiego Instytutu Politechnicznego (później: Politechnika) oraz hali targowej Koszyki. Zamieszkiwała tu rosyjskojęzyczna kadra naukowa Instytutu, polscy i żydowscy przedsiębiorcy oraz przedstawiciele wolnych zawodów. W swoim dzisiejszym kształcie, z wielkomiejską zabudową wielopiętrowych kamienic ukształtowała się w zasadzie na początku oraz w latach 30. XX wieku.

Mimo toczących się tu walk podczas Powstania Warszawskiego (reduta broniona przez Batalion „Golski” AK nigdy nie została zdobyta), ulica i jej zabudowa przetrwała wojnę bliska oryginalnego kształtu. Zniszczeniu uległy jedynie dwa domy przyległe do Placu Politechniki. Dzięki temu może się dziś poszczycić szeregiem cennych budowli wpisanych do rejestru zabytków. Lwowska stanowi unikalne w skali Warszawy zwarte wnętrze miejskie z początku XX wieku.

W części północnej, za skrzyżowaniem z ulicą Koszykową wzniesiono w ostatnich latach nowoczesne budynki biurowe, z których jeden – Norway House – zyskał uznanie architektów, zdobywając tytuł najlepszego budynku Warszawy za rok 1999.

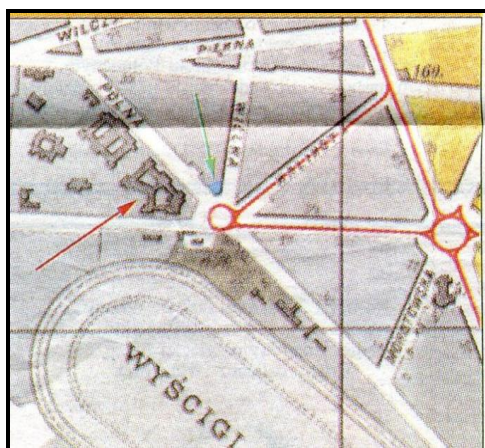
Układ przestrzenny ulicy Lwowskiej został wpisany do rejestru zabytków

Zabytkowe kamienice:

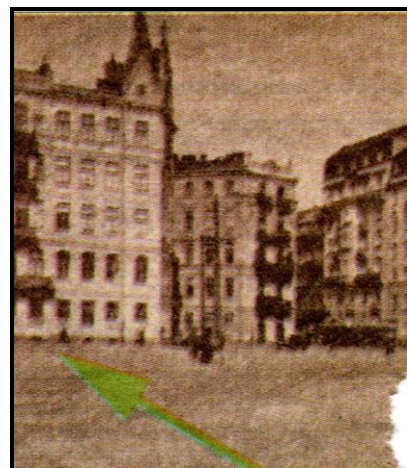

Kamienica przy Wielkiej 1. (Lwowska 1) – wewnątrz... przejazd bramny

W neogotyckiej kamienicy Gawrońskich przed 1914 rokiem mieszkało wielu Rosjan. Czteropiętrowy dom powstał w 1905 roku. Na posesji kupionej przez Gawrońskich od Jakuba Spiro. Wzniesiono go w miejscu, w którym kilka lat wcześniej rozciągały się ogrody. Dom stanął na działce u zbiegu Wielkiej (później Lwowskiej), Noakowskiego (wówczas Polnej) oraz Placu Politechniki. Miejsce było usytuowane na skraju miasta, ale dzięki wzniesieniu obok kilka lat wcześniej gmachów Instytutu Politechnicznego należało do bardzo ruchliwych. Architekt Jan Fijałkowski wykorzystał to sąsiedztwo i nadał kamienicy monumentalny wygląd. Jej elewacje opracowane zostały w duchu eklektyzmu z przewagą motywów inspirowanych gotykiem.. Do gotyku nawiązywał też wystrój przejazdu bramnego i sieni. Kamienica bez większych zmian dotrwała do Powstania Warszawskiego. Po wojnie nie została odbudowana. W jej miejsce w końcu lat 40. podjęto budowę bloku mieszkalnego pozbawionego dekoracji zewnętrznych. Podobny budynek stanął też na drugim narożniku Lwowskiej i Placu Politechniki.

Układ ulic z początku XX wieku

Kamienice budowano w latach: Lwowska 2 (1935), 3 (1911), 4 (1935), 5 (1931), 6 (1910), 7 (1937), 8 (1910), 10 (1928), 11 (1910), 13 (1912), 15 (1912), 17 (1912). Najstarsza przy ul. Lwowskiej to kamienica pod numerem 9 (1905-06) – pozbawiona cech zabytkowych w latach powojennych, Lwowska 13a – pałacyk Rusieckiego z roku 1912 (położony w głębi podwórza nr 13) , Lwowska 12 / Koszykowa 55 – gmach dawnego Gimnazjum nr 5 (ob. Wydział Architektury Politechniki Warszawskiej) z roku 1900.

Nowoczesna zabudowa w północnym biegu ulicy

Lwowska 3: kamienica Salomona Peretza z 1911 roku

Lwowska 13a: Pałacyk Rusieckiego

Plac Politechniki... łączy się promieniście z ulicą Śniadeckich...,
która jest względnie krótką ulicą, łączącą Place: Konstytucji i Politechniki. Jest jednokierunkową, ruch jest możliwy wyłącznie w stronę Placu Politechniki.

Ulica Śniadeckich: widok w stronę Placu Politechniki

Ulica Śniadeckich, nosząca dawniej miano Kaliksta, wytyczona została podobnie jak większość ulic tej części Warszawy w wieku XVIII. W drugiej połowie XIX i na początku XX wieku wypełniła się zabudową wielkomiejską, w tym interesującymi kamienicami, z których część przetrwała do dziś. Ulicą poprowadzono w 1908 roku linię tramwaju elektrycznego. Zmiany w układzie urbanistycznym okolicy po II Wojnie Światowej: budowa MDM i wytyczenie Placu Konstytucji spowodowały zmianę biegu ulicy, który został w swoim początkowym odcinku zakrzywiony dla dopasowania do układu placu. Ulicę z placu wyprowadzono szeroką bramą pod jednym z budynków założenia. Zlikwidowano wtedy również linię tramwajową, której relikty zostały wkomponowane w brukowaną nawierzchnię ulicy i odsłonięte w czasie remontu.

Nazwa ulicy upamiętnia braci Jana Władysława i Jędrzeja Śniadeckich, wybitnych polskich uczonych końca XVIII i pierwszej połowy XIX wieku. – przy ulicy znajdują się liczne punkty świadczące usługi poligraficzne, co wiąże się z bliskością Politechniki.

Śniadeckich 8 – Instytut Matematyczny PAN i Międzynarodowe Centrum Matematyczne im. Stefana Banacha
Śniadeckich 10 – Biuro Rzecznika Praw Dziecka,

Kamienica pod nr 19

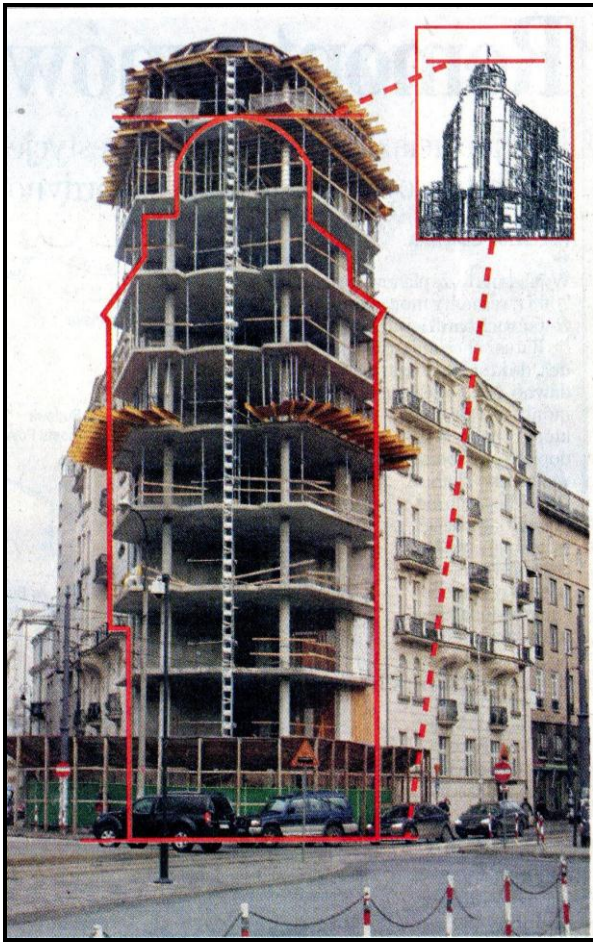
Śniadeckich 23 – zabytkowa kamienica z 1913 roku

Zabytkowa kamienica – Śniadeckich 23 nie stanowiła zamknięcia ulicy jako narożnik z ulicą Nowowiejską. W 1913 roku wybudowano neobarokowa kamienicę wg projektu architekta Mariana Kontkiewicza. Kamienica miała 5 pięter z mansardą i dwie elewacje frontowe – od Śniadeckich (Kaliksta) i Nowowiejskiej. Budynek dotrwał do 1944 roku. W październiku 1944 roku sprzed tego budynku wyruszył dowódca Powstania na rozmowy kapitulacyjne. Na zdjęciach z tego okresu kamienica jest jeszcze nie zniszczona. Prawdopodobnie narożny budynek spalili Niemcy przed 17. stycznia 1945 roku. Dom narożny został wypalony, a kamienica pod nr 23 miała spaloną mansardę. Dom narożny rozebrano.

Plac Politechniki – ul. Śniadeckich 1913 r.

W 1993 roku wydano pozwolenie na budowę biurowca. Urzędnicy z Ratusza unieważniali pozwolenie na budowę, gdyż przestoje przekraczały dopuszczalne prawem dwa lata. Występowano o kolejne przedłużenia i dopuszczenie zmian projektowych.

Obecny stan budowy. Zaznaczony jest kontur budynku ze szkicu dołączonego do zezwolenia na budowę. Konstrukcja przekroczyła zakładaną wysokość... Jest zastój budowlany....

Plac Politechniki... łączy się „promieniście” z ulicą Nowowiejską..., po przejściu pod „zadaszeniem budowlanym” patrząc w lewo widzimy:

ulicę Nowowiejską z widokiem w stronę placu Zbawiciela

Ulica Nowowiejska biegnie od placu Zbawiciela do terenów Filtrów, gdzie jej rolę przejmuje ulica Filtrowa. Na odcinku od Placu Zbawiciela do Placu Politechniki jest ulicą jednokierunkową. Na całej długości ulicy prowadzona jest linia tramwajowa z przystankami: Nowowiejska, Pl. Politechniki, Metro Politechnika, Pl. Zbawiciela Korzenie ulicy Nowowiejskiej sięgają XVIII w., kiedy to z polecenia króla Stanisława Augusta Poniatowskiego wyznaczono tzw. Drogę Wolską wiodącą z zamku w Ujazdowie na pole elekcyjne na Woli. W jej ciągu powstała z woli króla wzorcowa osada, tzw. Nowa Wieś, od której pochodzi nazwa ulicy. W ramach założeń nowo powstała ulica miała stanowić oś wielkiego założenia placów gwiazdzystych. Dwa z nich nadal znajdują się w ciągu ulicy, są to Place Politechniki i Zbawiciela. Trzeci, plac na Rozdrożu, znajduje się poza ulicą Nowowiejską.

W latach 80. XIX w. tereny wokół zachodniej części ulicy zostały zagospodarowane na siedzibę Filtrów Warszawskich. Ulicą, noszącą wówczas miano ulicy 6 Sierpnia poprowadzono linię tramwaju elektrycznego. Na przełomie wieków ulica wypełniła się zabudową, o charakterze wielkomiejskim w swojej wschodniej i środkowej części, nieco bardziej kameralnym w zachodniej. W sąsiedztwie jej środkowego biegu powstawać zaczął zespół budynków Politechniki Warszawskiej.

Zniszczenia okresu wojny dotknęły ulicę w znacznym stopniu. Ponadto wiele budynków zostało wyburzonych ze względu na powstanie nowego założenia – Marszałkowskiej Dzielnicy Mieszkaniowej i przebijanej ulicy Waryńskiego. Przy ulicy wzniesiono w tym okresie szereg budynków w charakterystycznym stylu. W tym samym okresie wschodni fragment ulicy został włączony w skład innego założenia urbanistycznego i przemianowany na Aleję Wyzwolenia. To samo miano nosiła krótko po wojnie cała ulica.

Na wiosnę 2011 r. wykonano, generalny remont ulicy, która na odcinku jednokierunkowym był w fatalnym stanie. Wymianie uległa nawierzchnia jezdni, torowiska, chodniki, parkingi, a także powstała ścieżka rowerowa (na odcinku Plac Zbawiciela – Plac Politechniki pokrywa się z torowiskiem tramwajowym). Obecnie ul. Nowowiejska jest jedną z najważniejszych ulic południowego Śródmieścia, a na wzrost jej roli wpływają: następujący w ostatnich latach rozwój komunikacji (budowa metra), istnienie licznych placówek edukacyjnych oraz usługowych:

Nowowiejska 5 – 2 Społeczne Liceum Ogólnokształcące,

Nowowiejska 10a – budynek schroniska im. Sobańskich z lat 1874-77 ,

Plac Politechniki 1 – kampus Politechniki Warszawskiej,

Nowowiejska 15/19 – Wydział Elektroniki i Technik Informacyjnych,

Nowowiejska 20 – Instytut Zaopatrzenia w Wodę i Budownictwa Wodnego, Wydział Inżynierii Środowiska - ul. Wydział Mechaniczny Energetyki i Lotnictwa,

Nowowiejska 24 – Akademia Medyczna i Klinika Psychiatryczna,

Nowowiejska 27 – XIV Liceum Ogólnokształcące im. Stanisława Staszica - ul. Nowowiejska 37a

Plac Politechniki... łączy się promieniście z ulicą Polną...

Ulica Polna biegnie od placu Unii Lubelskiej w kierunku północnym do Placu Politechniki. Spotyka i krzyżuje się z ulicami i placami: Marszałkowską na Placu Unii Lubelskiej, Zoli, Oleandrów, Częścią Trasy Łazienkowskiej, Waryńskiego na Rondzie Jazdy Polskiej, Jaworzyńską i Nowowiejską na Placu Politechniki.

Ze względu na przemiany w układzie urbanistycznym i komunikacyjnym tej części miasta, jakie miały miejsce po II Wojnie Światowej, ulica nie tworzy w tej chwili jednego ciągu. Przecina ją Trasa Łazienkowska

Ulica Polna. Widok od Placu Unii Lubelskiej

Polna powstała jako droga biegnąca wzdłuż wytyczonego około 1770 roku wału miejskiego, będącego granicą miasta. Wał ten został zniwelowany w drugiej połowie XIX wieku. Do dziś jest jednak widoczna wyznaczona wcześniej granica ścisłej zabudowy miasta - wielkomiejskie kamienice po wschodniej stronie ulicy i swobodna, znacznie nowsza zabudowa po stronie zachodniej. W 1887 roku na miejscu dawnego placu ćwiczeń rosyjskiej kawalerii powstał tor wyścigów konnych, który niedługo przed II wojną światową

przeniósł się na Służewiec. Na początku XX wieku ulica w swojej wschodniej pierzei zabudowana została nowoczesnymi kamienicami; kolejne powstawały w okresie międzywojennym. W 1930 roku północny fragment ulicy został wyodrębniony jako ulica Noakowskiego. W okresie powojennym w urbanistyce zaszły bardzo poważne zmiany. Utworzenie ulicy Waryńskiego, a później Trasy Łazienkowskiej spowodowało rozcięcie ulicy na dwie części. Po zachodniej stronie ulicy powstawały nowe zabudowania, głównie budynki Politechniki Warszawskiej. Przy ulicy mieściło się targowisko warzywne i owocowe, gdzie dostępne były produkty nieosiągalne w sklepach. Mimo wspomnianych przemian ulica nadal zachowała w swojej wschodniej pierzei większość oryginalnej zabudowy, w skład której wchodziły interesujące kamienice. Istnieją przy niej również innego rodzaju obiekty i instytucje:

Polna 1 – Komenda Wojewódzka i Miejska Państwowej Straży Pożarnej,

Polna 5 – XXVII Liceum Ogólnokształcące im. Tadeusza Czackiego,

Polna 7 – Muzeum Marii Dąbrowskiej,

Polna 7a – Ośrodek Sportu i Rekreacji Dzielnicy Śródmieście,

Polna 40 – zabytkowa kamienica z 1900 roku,

Polna 42 – Gimnazjum nr 36 im. Krzysztofa Kieślowskiego.

Jest taki Plac... i jego okolice i taki budynek

Jest taki budynek, w nim – Duża Aula...

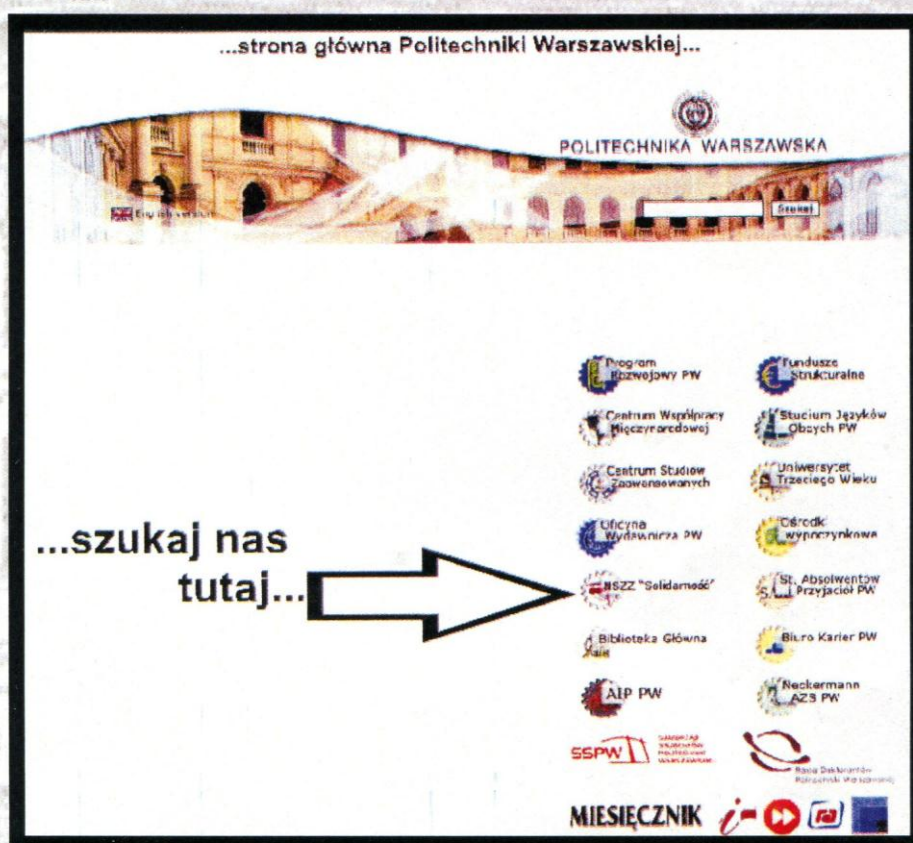

...a w Dużej Auli... wszyscy kierują się do pokoju 159...

SOLIDARNOŚĆ

w Politechnice Warszawskiej

INFORMACJE:

email : nszz@ca.pw.edu.pl

tel: 22-234-7872